

ע"פ 33166/09/15 - מדינת ישראל נגד ערגה מן, אלי מן

בית הדין הארצי לעבודה
לפני: השופטת רות רוזנפלד, השופט אילן איטח, השופטת סיגל דוידוב-מוטולה
ע"פ 33166-09-15

ניתן ביום 01 פברואר 2017

המערכת

מדינת ישראל

המשיבים

1. ערגה מן
2. אלי מן

בשם המערכת - עו"ד עדי צימרמן, עו"ד ענת שמעוני, עו"ד ענבר סהראי
בשם המשיבים - עו"ד נטלי צרף

פסק דין

השופט אילן איטח

1. לפנינו ערעור על גזר דינו של בית הדין האזורי בתל אביב - יפו (השופטת שרון אלקיים; הע"ז 1996-07-12), שבו הוטל על כל אחד מן המשיבים קנס בסכום של 6,000 ₪ וכן התחייבות בסכום של 58,400 ₪ להימנע במשך 3 שנים מביצוע עבירה לפי חוק עובדים זרים, תשנ"א - 1991 (להלן - **חוק עובדים זרים**). הערעור סב על שיעור הקנס שהושת על כל אחד מהמשיבים.

רקע

2. ביום 21.9.2011, במהלך ביקורת שנערכה על ידי מפקחים מטעם המערכת בביתם של המשיבים בכפר שמריהו, נמצא כי המשיבים, בני זוג, מעסיקים בביתם מזה כחודשיים, עובדת זרה בעבודת משק בית, ללא היתר וללא ביטוח רפואי, וזאת בניגוד לסעיפים 2 ו-2(ב)(3) לחוק עובדים זרים. על רקע זה הוגש נגד המשיבים כתב אישום.

3. בקשת המשיבים לביטול כתב האישום מטעמים של הגנה מן צדק נדחתה. בהמשך, ולאור הסדר טיעון שאליו הגיעו הצדדים, הורשעו המשיבים - על פי הודאתם - בביצוע העבירות המיוחסות להם בכתב האישום - העסקת עובד זר ללא היתר וללא ביטוח רפואי (הכרעת דין מיום 20.7.2015).

גזר הדין

4. לאחר בחינת טענות הצדדים פנה בית הדין האזורי לגזור את דינם של המשיבים בהתאם לכללי הבניית הענישה שנקבעו בתיקון 113 לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן - **החוק**).

5. בית הדין האזורי פירט את השיקולים השונים לקביעת מתחם הענישה. בין היתר, ציין כי תיקון 15 לחוק עובדים זרים, שבמסגרתו הוסף סעיף 2 (א) לחוק הקובע כי הקנס בגין העסקת עובד זר ללא היתר "לא יפחת מכפל הקנס המינהלי הקבוע לעבירה, ובית המשפט רשאי להקל בעונש כאמור, מטעמים

מיוחדים שיירשמו - אינו חל על המשיבים שכן חוקק לאחר ביצוע העבירות על ידם, אך אמת המידה של "כפל הקנס המינהלי" (שעמד באותו מועד על ₪ 5,000) כרף תחתון משקפת **"את מדיניות הענישה הראויה והרצויה לדעת המחוקק כמו גם את תכלית החוק"**.

לאור השיקולים השונים שסקר קבע בית הדין האזורי כי מתחם הענישה הראוי בעבירות שבהן הורשעו המשיבים **"נע בין 10,000 ₪ לבין 20,000 ₪ בגין העסקה שלא כדין במשק בית וכן בין 6,000 ₪ לבין 10,000 ₪ בגין העסקה בלא ביטוח רפואי"**.

6. בהמשך, פנה בית הדין האזורי לשלב השלישי בהבניית הענישה - גזירת עונשם של המשיבים. בית הדין פירט נסיבות אשר אינן קשורות בביצוע העבירה ואשר משליכות על גזירת העונש הראוי והן: אין למשיבים עבר פלילי, לרבות קנסות מנהליים; מדובר בעבירה ראשונה שנעברה בשנת 2011; העובדת הזרה סיימה את העסקתה כעובדת סיעוד לפי היתר ביום 31.7.2011 והייתה צפויה לחזור לארצה ביום 1.10.2011; המשיבים הם בני זוג פנסיונרים; העבירות שבהן הורשעו המשיבים כרוכות זו בזו, שכן לעיתים העסקת עובד זר ללא היתר כרוכה בהעסקתו ללא ביטוח רפואי.

בית הדין האזורי דחה את טענת המערערת (להלן - **המדינה**) שלפיה יש **"להטיל קנס על כל אחד מן הנאשמים בנפרד"** וקבע כך:

"משעסקינן בבני זוג נשואים, המהווים תא משפחתי אחד ויחידה כלכלית אחת, אשר ביצעו ביחד ולחוד את אותן עבירות שטיבן כלכלי ואשר הניבו רווח מצרפי לתא המשפחתי כמכלול, באתי לכלל החלטה כי יש לגזור את מלוא הקנס באותו אופן, על היחידה הכלכלית ככזו, דהיינו על שני בני הזוג ביחד."

7. לאור אלה סיכם בית הדין האזורי וקבע כך:

"בנסיבות העניין, בהתחשב במכלול השיקולים לעיל לרבות מועד ביצוע העבירות ובפרט בכך שבאותה העת טרם נכנס תיקון 15 לחוק לתוקף, שוכנעתי כי יש לחרוג במקרה זה מן הרף התחתון ומשכך כמו גם משיקולי שיקום, הריני להעמיד את הקנס על סך של 12,000 שישולם ב- 12 תשלומים שווים ועוקבים החל מיום 1.10.15."

המזכירות תנפיק שוברי תשלום לכל אחד מהנאשמים על מחצית מהקנס (6,000 ₪). (הדגשה הוספה - א.א.).

8. בנוסף חייבו המשיבים לחתום על התחייבות כמפורט בסעיף 1 לעיל.

הטענות בערעור

9. המדינה טוענת כי בית הדין האזורי שגה בכך שקבע מתחם ענישה אחד לשני המשיבים, ובסופו של דבר גזר עונש אחד אשר חולק בין שניהם. לטענת המדינה, על אף שמדובר בשני בני זוג, היה מקום לקבוע לגבי כל אחד מהם מתחם ענישה נפרד ובהתאמה לגזור את עונשו בתוך המתחם.

לטענת המדינה, אין מניעה כי בעת קביעת מתחם הענישה יתחשב בית הדין בעובדה כי מדובר בבני זוג המהווים יחידה כלכלית אחת, וזאת בגדרי סעיף 40 לחוק העונשין, אשר קובע כי בעת קביעת מתחם ענישה הכולל קנס יתחשב בית הדין, בנוסף ליתר השיקולים, גם **"במצבו הכלכלי של הנאשם"**.

מוסיפה המדינה וטוענת כי כפועל יוצא מגזר הדין במתכונתו זו, לא ניתן ביטוי לחומרת העבירה של העסקת עובדת זרה במשק בית לתקופה ממושכת של כחודשיים, עם לינה וללא ביטוח רפואי, ולכן בפועל חורג הקנס לקולא גם

ממתחם הענישה שנקבע.

10. המשיבים טוענים, בין היתר, כי העסיקו את העובדת הזרה לא מתוך רצון להעסיק עובדת ניקיון, אלא כטובה אישית כלפיה, מאחר שלעובדת הזרה שתבעה את מעסיקתה הקודמת ואחזה בכרטיס טיסה חזרה לארצה לא היה מקום ללון בו, ולכן היא הועסקה אצלם מראש לתקופה מוגבלת. דהיינו, אין מדובר במקרה שבו עובד זר האוחז באשרת סיעוד מועסק בעבודת משק בית ולא בעבודת סיעוד. עוד הפנו המשיבים לנסיבות שפירט בית הדין האזורי ואשר מצדיקות הקלה בענישה ולכך שעצם העמדתם לדין פלילי והרשעתם בדין, תחת השתת קנס מנהלי, מהווה ענישה חמורה דיה.

כן טוענים המשיבים כי לא היה מקום להחיל עליהם הלכה למעשה את תיקון 15 לחוק עובדים זרים, משהוא טרם נכנס לתוקפו במועד הרלוונטי.

טענה נוספת שהועלתה על ידי המשיבים היא כי המשמעות של טענת המדינה היא החמרת הענישה והחלה רטרואקטיבית של מדיניות ההחמרה.

המשיבים מציינים, בין היתר, כי הגם שבמרכז הערעור עומדת טענת המדינה על כך שנקבע לבני הזוג עונש אחד, הרי שבפועל הורה בית הדין האזורי על הטלת קנס נפרד לכל אחד מבני הזוג - 6,000 ₪.

הכרעה

11. לאחר ששקלנו את כלל טענות הצדדים ועיינו בכלל החומר המצוי בתיק, הגענו למסקנה כי דין הערעור להתקבל בחלקו. להלן נפרט את מסקנתנו ואת טעמינו.

גזירת דינם של נאשמים המעורבים בביצוע אותה עבירה - הכלל

12. תיקון 113 לחוק קובע שלושה שלבים בעת גזירת העונש^[1]. בשלב הראשון, מקום שבו נעברו מספר עבירות יש לקבוע אם מדובר באירוע אחד או שמא בכמה אירועים. המטרה היא קביעת עונש הולם לכל אירוע בנפרד; בשלב השני, נקבע מתחם הענישה בשים לב לעבירה ולנסיבות ביצועה; בשלב השלישי נגזר הדין בשים לב לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה.

13. **כאשר עסקין במספר נאשמים שלבי גזירת העונש צריכים להיעשות לגבי כל נאשם בנפרד וגם אין הכרח שתהא זהות בענישה (בין בשל שונות במתחם ובין בגזירה שונה של הדין).** שכן, הענישה היא

לעולם אינדיבידואלית^[2] והיא צריכה להלום את נסיבות ביצוע העבירה על ידי הנאשם המסוים וכן את הנסיבות שאינן נוגעות לביצוע העבירה, אלא אלה הנוגעות לנאשם עצמו.

למשל, בעת קביעת מתחם הענישה בהליך שבו הורשעו מספר נאשמים בביצוע אותה העבירה, לא מן הנמנע כי תהא שונות בין המורשעים ביחס לנסיבות ביצוע העבירה, כגון, חלקו היחסי של כל נאשם בביצוע העבירה ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוע העבירה (ראו סעיף 40ט(א)(2) לחוק). הוא הדין מקום שבו גוזרים את הדין בשלב השלישי, או אז יש ליתן את הדעת לנסיבות שאינן קשורות לביצוע העבירה. זאת יש לזכור, כאשר עסקין במספר נאשמים ניתן להגיש נגד כל אחד מהם כתב אישום נפרד, אך בכפוף לכללי הצירוף ובשל שיקולי יעילות יש להעדיף את צירוף האישומים לכדי כתב אישום אחד. "העונש" המוטל על כל אחד מהנאשמים לא אמור להיות מושפע מאופן הגשת האישום - בכתבי אישום נפרדים או בכתב אישום אחד.

עקרונות ענישה אלה אינם משתנים עת מדובר בנאשמים שהם בני זוג.

14. בצד אלה, מקובלת עלינו קביעת בית הדין האזורי כי בעת גזירת העונש שיושת על נאשמים שהם בני זוג

ניתן, בשים לב לנסיבות העניין, להתחשב בכך שעסקין ב"יחידה כלכלית" אחת.^[3]

15. ההתחשבות במצבו הכלכלי של נאשם ובהשלכות העונש שיושת עליו על התא המשפחתי שלו אינה זרה להבניית הענישה^[4]. למעשה גם המדינה אינה טוענת שאין להתחשב בהשלכות הכלכליות של הטלת הקנס. ההתחשבות בהשלכות הכלכליות של הקנס יכולה להיעשות במספר דרכים:

שלב קביעת המתחם - סעיף 40 לחוק קובע כך:

"קבע בית המשפט כי מתחם העונש ההולם כולל עונש קנס, יתחשב, נוסף על האמור בסעיף 40(א), במצבו הכלכלי של הנאשם, לצורך קביעת מתחם עונש הקנס ההולם." (הדגשות הוספו - א.א.)

דהיינו, בשלב השני של קביעת המתחם, ההתחשבות במצבו הכלכלי של הנאשם עשויה להשפיע על מתחם הקנס, זאת בנוסף לשיקולים המפורטים בסעיף 40(א) לחוק.

שלב גזירת הדין - גם בשלב השלישי ניתן להתחשב בהשלכות הכלכליות של הקנס. למשל, בגדרו של סעיף 40(2) לחוק המורה לבית המשפט להתחשב בפגיעה של העונש במשפחתו של הנאשם. ברי, כי השתת קנס בשיעור מסוים על כל אחד מבני הזוג עשויה להשפיע על בני משפחתם באופן שונה מאשר השתת קנס באותו שיעור רק על אחד מהם או בשיעורים נמוכים יותר על שני בני הזוג.

16. ויודגש, אין באמור לעיל כדי להוביל למסקנה כי עת מבוצעת עבירה על ידי בני זוג המהווים "יחידה כלכלית" אחת יש לקבוע עונש אחד שמחולק בין בני הזוג, בין אם באופן שווה בין אם באופן אחר. בדיוק כפי שמקום שבו בני זוג מבצעים בצוותא עבירה שדינה מאסר, אין לחלק ביניהם את עונש המאסר, אלא יש להטיל על כל אחד מהם את העונש הראוי לו, כך יש לנהוג עת העונש המוטל הוא קנס. בני זוג שביצעו עבירה בצוותא אינם חבים בשל כך, יחד ולחוד, בתשלום קנס אחד. אמנם בני זוג עשויים להוות (ככלל) יחידה כלכלית אחת, אך כל אחד מהם עומד בפני עצמו כאישיות משפטית נפרדת שיש לגזור עליה את העונש ההולם על העבירה שביצעה. **בהתאם, על כל אחד מבני הזוג כאמור יש להטיל קנס נפרד ההולם את נסיבותיו המיוחדות.**

17. הפועל היוצא מן האמור הוא שצדקה המדינה שהדרך שבה פעל בית הדין האזורי - הטלת קנס אחד ל"יחידה המשפחתית" של המשיבים וחלוקתו בין המשיבים, אינה עולה בקנה אחד עם הכללים לגזירת הדין - ודאי לא לאור תיקון 113 לחוק.

החמרה במדיניות הענישה?

18. לטענת המשיבים, הדרך לה טוענת המדינה - מתחם ענישה לכל אחד מן הנאשמים שהם בני זוג וגזירת הדין לכל אחד מן הנאשמים הנ"ל - היא פתאומית ושרירותית ופועלת למפרע ללא פרסום הנחיות. לטענת המשיבים, המדינה טענה בעבר למתחם ענישה אחד מקום שבו הנאשמים היו בני זוג. במסגרת השלמת טיעון הגישו המשיבים מספר אסמכתאות המלמדות על דרך הטיעון של המדינה בעבר.

19. המדינה טוענת כי אינה פועלת להחמרת הענישה וכי בעבר גם כאשר טענה למתחם אחד היא "שקללה" לתוכו את העובדה כי מדובר בשני נאשמים וביקשה קנס שהוא גבוה מהקנס שהתבקש מקום שבו הנאשם היה יחיד.

20. לאחר ששקלנו את טענות הצדדים הגענו למסקנה כי יש לדחות את טענת המשיבים נגד טענת המדינה

בנוגע לאופן הטיעון לעונש. ואלה טעמינו בתמצית:

- א. מבלי להידרש להפניות הצדדים במפורט, הרי שעיון בהם מעלה כי המדינה אכן נהגה לטעון למתחם ולעונש משותף, אם כי בתיקים מסוימים - ולא בכולם - עולה כי המתחם והעונש שהתבקשו התחשבו בכך שעסקין בשני נאשמים.
- ב. גם אם יונח כי יש שינוי בדרך הטיעון של המדינה - הרי שדרך טיעון זו מתחייבת מהוראות תיקון 113, ולא ניתן "לחייב" את המדינה לטעון באופן הנוגד את תיקון 113.
- ג. אין לבלבל בין אופן הטיעון של המדינה לדרך גזירת הדין ובין טענה על החמרת הענישה. ראשית, דרך גזירתו של הדין אינה מובילה בהכרח להחמרת הענישה. שהרי השיקולים שהובילו ל"תוצאה הסופית" עשויים להוביל לאותה תוצאה בדרך של הבניית הענישה; שנית, מי שגוזר את הדין הוא בית הדין ולא התביעה. התביעה יכולה לבקש את הענישה ההולמת לטעמה, אך בית הדין הוא שגוזר את הדין. כך שבית הדין בעת שהוא גוזר את הדין לא מחויב ל"החמרת הענישה" רק כתוצאה מבקשת המדינה.
- ד. גם אם דרך הטיעון של המדינה תיראה כמעין החמרה מטעמה - ואיננו קובעים שכך הוא, הרי שלא הובאו אסמכתאות לטענה כי שינוי מדיניות זה טעון פרסום הנחיות יועץ משפטי או פרסום אחר. על פני הדברים מדובר בשיקול דעת של התביעה שצריך להיות מופעל בכל מקרה ומקרה, ושכל מקרה ההכרעה בו כפופה לשיקול דעתו של בית הדין אשר גוזר את הדין.
- ה. עוד נזכיר כי יש קושי בטיעון שלפיו טענת המדינה לפנינו היא בבחינת החמרה של הענישה, מעצם הצורך להיזהר מהשוואה מכניסטית בין מקרים שונים ועל כך כבר עמדנו בעניין חן^[5] ובעניין בנו^[6]; מבלי לגרוע מכך, השוואת גזר הדין שהושת במקרה של המשיבים אל המקרים אליהם הפנו הן המשיבים והן המדינה מלמדת, עם כל הזהירות המתבקשת מעריכת השוואה זו, כי הענישה שהושתה על המשיבים חורגת לקולא גם בהשוואה למקרה של בני הזוג הלל^[7] שאליו הפנו המשיבים.

תיקון 15 לחוק עובדים זרים

21. לא היה חולק כי תיקון 15 לחוק עובדים זרים, אשר קבע עונש "מינימום" של כפל הקנס המינהלי על העסקה ללא היתר (למעט מטעמים מיוחדים שיירשמו), אינו חל על ההליך הנוכחי^[8]. טוענים המשיבים כי משלא חל על עניינם תיקון 15 לא היה מקום לקבוע כי הרף התחתון של מתחם הענישה הוא כפל הקנס המינהלי. לטענתם עניין זיו אלון^[9], שעליו נסמכה המדינה בטענתה, אינו רלוונטי באשר כתב האישום שהוגש נגד המשיבים היה כתב אישום יזום ולא תוצאה של בקשת המשיבים להישפט.
22. אכן, צודקים המשיבים כי עניין זיו אלון אינו חל ישירות על ענייננו. יחד עם זאת אין משמעות הדבר כי יש מקום להתערב בקביעת בית הדין האזורי בנוגע לרף התחתון שקבע.
- תחילה יש להזכיר את שנפסק בעניין שמש חי^[10] ביחס ל"כפל" הקנס מקום שהוגש כתב אישום בעקבות בקשה להישפט:

"עוד צוין בפסיקה (עניין זיו אלון) כי ככלל יש להטיל במקרים מעין אלו קנס שלא יפחת מכפל הקנס המנהלי (הנחיה שמצאה כיום ביטוי גם בחקיקה - סעיף 2(א1) לחוק עובדים זרים - אך רק בהתייחס להעסקת עובד זר ללא היתר כדין). הרציונל בפסיקה זו הוא שכאשר אדם שמקבל הודעת קנס מנהלי כופר באחריותו ומבקש להישפט, הוא לוקח על עצמו סיכוי וסיכון הכרוכים זה

בזה; אילו תוכח חפותו, או למצער ימצא ספק סביר לגבי העבירה המיוחסת לו (כפי שאכן אירע בענייננו לגבי עבירת העסקת העובדים ללא ביטוח רפואי), הוא יופטר לחלוטין מחובת תשלום הקנס; אך אילו תוכח אשמתו מעבר לספק סביר, יוטל עליו דרך כלל עונש חמור מהקנס המנהלי, אשר יגלם וישקף את העלויות של ניהול ההליך המשפטי שפרוצדורת הקנס המנהלי הייתה אמורה לחסוך. בצד זאת יש לזכור את שאר השיקולים הקבועים בחוק ואמורים להילקח בחשבון בעת קביעת מתחם העונש, ואת קביעתו המפורשת של המחוקק לפיה 'כפירה באשמה וניהול משפט על ידי הנאשם לא ייזקפו לחובתו' (סעיף 40 י"א(6) סיפא לחוק העונשין). לא ניתן לפיכך להסיק מהלכת זיו אלון, שניתנה טרם כניסתו לתוקף של תיקון 113 לחוק העונשין, כי חישוב אריתמטי מצטבר של כפל הקנס המנהלי בגין כל אחת מהעבירות אמור להוות את הרף התחתון של מתחם הענישה בכל מקרה, והדבר תלוי בכלל הנסיבות וכלל השיקולים המפורטים בחוק ובפסיקה. (הדגשה הוספה - א.א.)

לענייננו - מעצם כך שהלכת זיו אלון או אף הוראת סעיף 14 לחוק העבירות המינהליות, תשמ"ו - 1985 (שקובעת כי בהעדר "נימוקים שירשמו" הקנס שיוטל על נאשם שביקש להישפט לא יפחת מהקנס המנהלי) אין חלות, לא משתמע כי מקום בו הוגש כתב אישום יזום בגין העסקת עובד זר ללא היתר תהא זו שגגה לקבוע מתחם ענישה שהרף התחתון בו גבוה מהקנס המנהלי או אף מכפל הקנס המנהלי (אם כי גם אין חובה כזו) ונסביר:

עבירה של העסקת עובד זר ללא היתר היא עבירה מינהלית שקנס מינהלי בצידה. יחד עם זאת, חוק העבירות המינהליות הסמיך את התובע להגיש כתב אישום בנסיבות שלטעמו מצדיקות את הגשת כתב האישום. אותן נסיבות הן אלה שפורטו בהנחיות הפנימיות^[11]. לפי הנחיות אלה, תחת הטלת קנס מינהלי יוגש כתב אישום ככלל במקרים שבהם נסיבות ביצוע העבירה חמורות ושאינן בהטלת הקנס המינהלי כדי להרתיע. לענייננו, למשל מקום שבו עסקינן בהעסקה ממושכת של עובד זר ללא היתר. לאור האמור ובכפוף לכללים הקבועים בתיקון 113 לחוק, בהתחשב בנסיבות כל מקרה, תיתכן אפשרות כי בכתב אישום יזום בגין העסקת עובד זר ללא היתר, הרף התחתון של המתחם יהא - ככל שאכן נסיבות ביצוע העבירה הן חמורות יחסית ומצדיקות זאת - גבוה יותר מהקנס המנהלי ובמקרים המתאימים גם כפל הקנס המנהלי. בית הדין האזורי סבר כי במקרה זה ובהתחשב במכלול נסיבותיו, הרף התחתון צריך לעמוד על 10,000 ₪. איננו סבורים כי יש הצדקה להתערב בקביעה זו.

גזר דינם של המשיבים - יישום

23. כאמור בית הדין האזורי קבע מתחם ענישה לכל אחת מן העבירות - העסקה שלא כדין והעסקה ללא ביטוח רפואי. אלא, שבעת גזירת הדין דחה בית הדין האזורי את טענת המדינה כי יש להטיל קנס על כל אחד מהמשיבים בנפרד, ותחת זאת קבע כי משעסקינן ביחידה כלכלית אחת ומשהעבירות "הניבו רווח מצרפי לתא המשפחתי כמכלול", הרי ש"יש לגזור את מלוא הקנס באותו אופן, על היחידה הכלכלית ככזו, דהיינו על שני בני הזוג ביחד". בכך נפלה שגגה בגזירת הדין. היה על בית הדין להטיל על כל אחד מהמשיבים בנפרד קנס הולם ולא לקבוע קנס הולם שיחולק בין בני הזוג.

24. ככלל, ערכאת הערעור אינה מתערבת בעונש שהושת על ידי הערכאה הדיונית "אלא אם העונש סוטה במידה קיצונית מרמת הענישה הראויה, או כאשר נפלה טעות מהותית בגזר הדין, או בנסיבות מיוחדות אחרות אשר יצדיקו חריגה מהכלל"^[12]. במקרה זה וכפי שפרטנו לעיל נפלה טעות בדרך גזירת הדין. לכאורה, לפי השיקולים שהנחו את בית הדין האזורי - לפסיקת עונש מתחת למתחם - היה מקום להטיל על כל אחד מן המשיבים קנס בשיעור של 12,000 ₪. תחת זאת חולק הקנס האמור בין שני המשיבים. התוצאה היא שמדובר בעונש שחורג לקולא ממתחם הענישה שקבע בית הדין האזורי - "בין 10,000 ₪

לבין 20,000 ₪ בגין העסקה שלא כדין במשק בית וכן בין 6,000 ₪ לבין 10,000 ₪ בגין העסקה בלא ביטוח רפואי".

25. יחד עם זאת, בשים לב לשיקולים שהנחו את בית הדין האזורי לגזור את הדין לקולא, נוכח התמשכות ההליכים בעניינם של המשיבים - דבר שהוא לכשעצמו שיקול בהקלת הענישה, ומשעיקר מטרחה של המדינה בהליך זה הוא העמדת דברים על מכונם, החלטנו שלא למצות את הדין עם המשיבים ולהסתפק בתוספת מינורית לקנס שהוטל עליהם - תוספת של 3,000 ₪ לכל משיב. כך שהקנס לכל אחד מהמשיבים בנפרד יעמוד על סכום של 9,000 ₪.

26. **סוף דבר** - הקנס שהוטל על המשיבים בגין ביצוע העבירות שבהן הורשעו יעמוד על סכום של 9,000 ₪ לכל אחד. הסכום הנוסף שהוטל על כל אחד מהמשיבים במסגרת הערעור דנן - 3,000 ₪, ישולם על ידו בשישה תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 15.3.17.

על פסק הדין ניתן לערער לבית המשפט העליון לאחר קבלת רשותו לכך. בקשת רשות ערעור יש להגיש לבית המשפט העליון תוך 45 ימים ממועד קבלת פסק הדין.

לבקשת הצדדים, פסק הדין יישלח אליהם בדואר.

ניתן היום, ה' שבט תשע"ז (01 פברואר 2017) בהעדר הצדדים ויישלח אליהם.

סיגל דוידוב-מוטולה,
שופטת

אילן איטח, שופט

רונית רוזנפלד,
שופטת [אב"ד]

[1] ע"פ 8641/12 סעד נ' מדינת ישראל, (5.8.2013).

[2] לכך שאין לגזור עונש "יחד ולחוד" (אם כי באותו מקרה לא דובר בבני זוג) ראו: ע"פ (ארצי) 61082-01-15 מדינת ישראל נ' הוד תדלוק ומסחר בע"מ, (10.3.2016) והאסמכתאות שם.

[3] לשימוש בביטוי זה בהקשר של בני זוג ראו גם: רע"פ 7214/14 שמאי נ' עיריית תל אביב, (5.11.2014).

[4] ע"פ 5668/13 ערן מזרחי נ' מדינת ישראל, (17.3.2016) (להלן - עניין מזרחי).

[5] ע"פ (ארצי) 30290-05-14 **מדינת ישראל נ' דנה חן**, (25.12.14).

[6] ע"פ (ארצי) 42141-05-14 **מדינת ישראל נ' רוזה בננו**, (31.12.14).

[7] ת"פ (ת"א) 29216-09-13 **מדינת ישראל נ' הלל**, (18.3.14).

[8] ליחס בין "עונש מינימום", דוגמת זה שנקבע בתיקון 15 לחוק עובדים זרים, ובין קביעת הרף התחתון של מתחם הענישה לפי תיקון 113 לחוק ראו: ע"פ 337/13 פלוני נ' מדינת ישראל, (9.9.13); ע"פ 207/14 **פלוני נ' מדינת ישראל**, (1.2.15).

[9] ע"פ (ארצי) 74/09 **מדינת ישראל נ' זיו אלון טכנולוגיות בע"מ**, (10.5.2010).

[10] ע"פ (ארצי) 32385-05-14 **שמש חי אחזקות בע"מ נ' מדינת ישראל**, (13.8.2015).

[11] להנחיות אלה ראו: עפ"א (ארצי) 50688-01-15 **מדינת ישראל נ' רינה מגנצי**, (25.7.2016).

[12] עניין **מזרחי**.